

PIKI-toimintamalli ja MOLLI

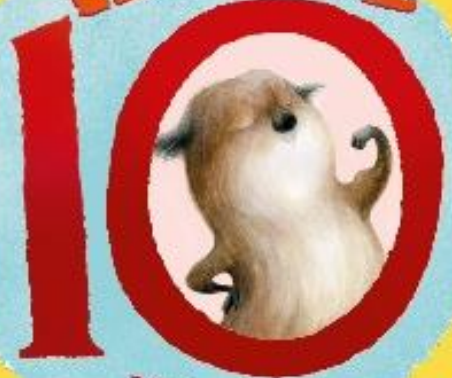
Tiina Haapsalo 22.11.2023

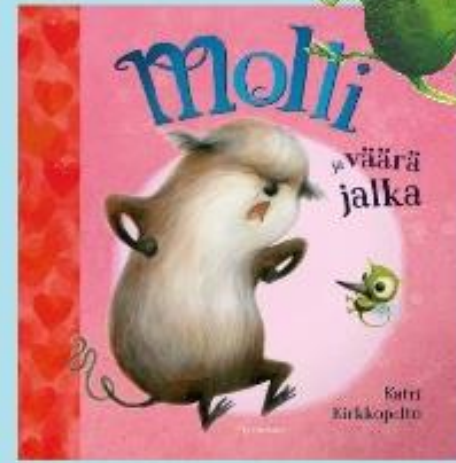
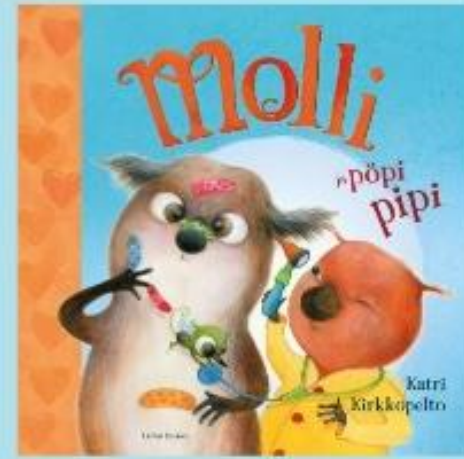
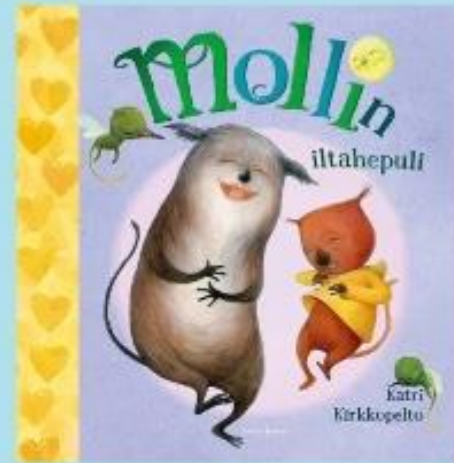
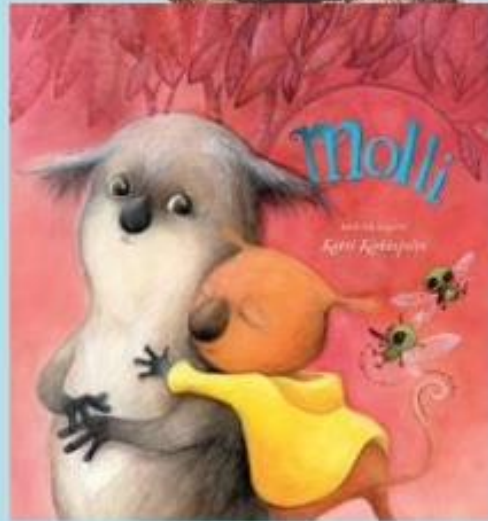
LASTEN
KESKUS

The logo consists of a dark blue rounded rectangle containing the words 'LASTEN' and 'KESKUS' in a bold, sans-serif font. Each letter is a different color: L (white), A (light blue), S (light green), T (light blue), E (orange), N (pink) for 'LASTEN'; and K (pink), E (orange), S (pink), K (white), U (light green), S (light blue) for 'KESKUS'.

Molli

vuotta

Lapsi ja tunteet

Lapsi opettelee tunnetaitoja koko ajan.

Lapsen tavoitteena on saada sisällä myllertävät tunteet tunnistettavaan muotoon ja järjestykseen.

Lapsella ei ole aluksi sanoja.

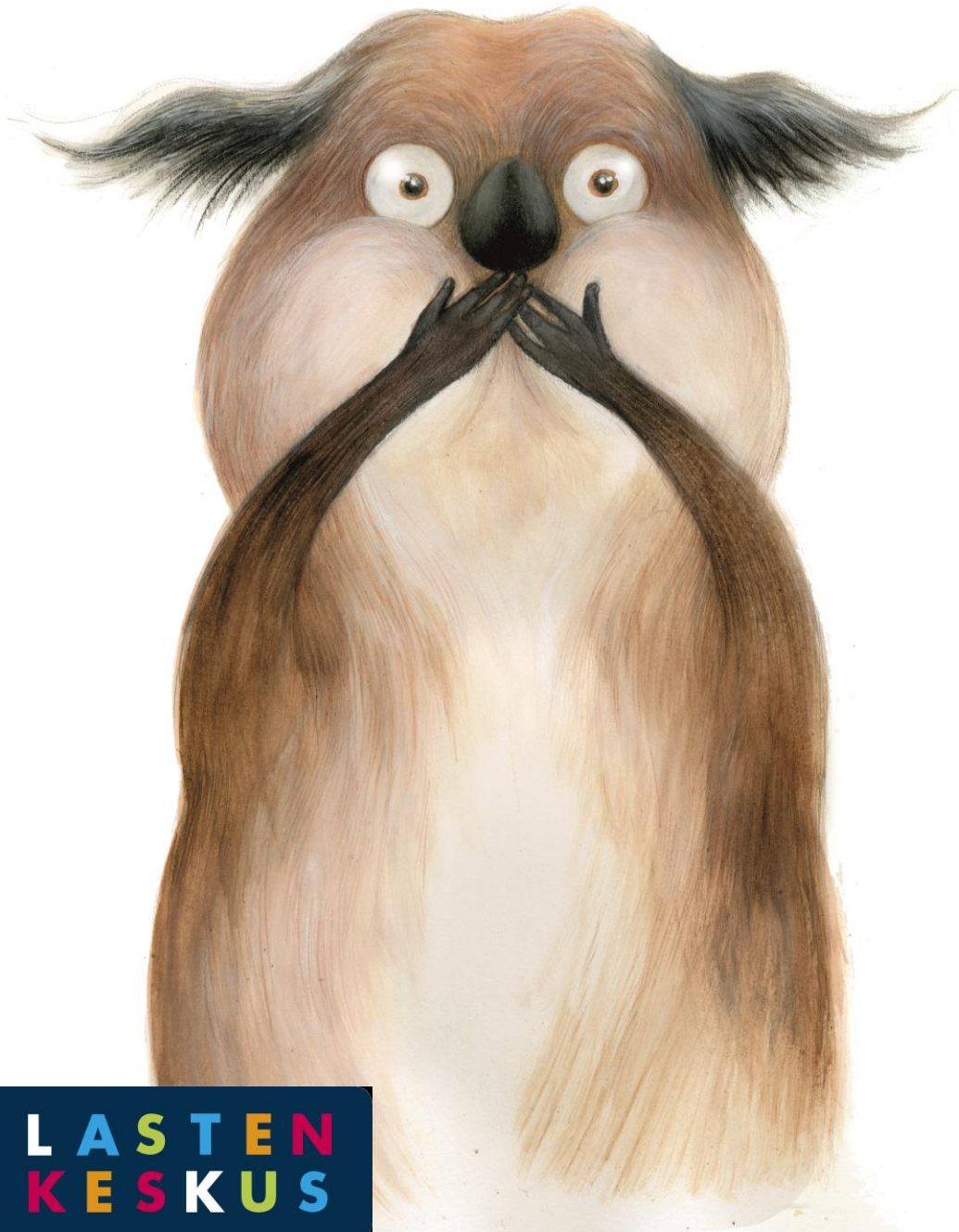
Siksi kasvattajan tehtävänä on elää tunteet lapsen kanssa ja antaa hänelle sanat tunteiden ilmaisemiseen.

Lapsi oppii ymmärtämään miltä hänestä tuntuu ja oivaltaa että muutkin tuntevat samalla tavalla.

Tunteet synnyttävät tunteita!

Tunteet siirtyvät erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

LÄHIPIIRI ON TÄRKEIN TUNNEKASVATTAJA

Lapsi oppii omassa perheessään että jokaisella perheenjäsenellä on erilaisia tunteita.

Lapsi siirtää aikuiselle tunteensa joita ei pysty tai saa käsitellä.

Usein esim. oman lapsen vihan tunteet voivat herättää vanhemmissa ahdistusta > kieltävät lapselta ja lapsi oppii pitämään tunnettaan epänormaalina!

Omien tunteiden hyväksyminen auttaa aikuista hyväksymään myös lapsen tunteet!

Aina mahdollisuus oppia tunnistamaan tunteitaan ja hyväksymään itsensä tuntevana ihmisenä.

TUNNESÄÄTELY

Omien tunteiden tunnistaminen auttaa säätämään tunteiden voimakkuutta, lisää itsetuntemusta ja vahvistaa itsetuntoa.

Toisten tunteiden tunnistaminen auttaa lasta toimimaan sosiaalisesti rakentavalla tavalla muiden kanssa.

Tunnesäätelyn pulmat aiheuttavat helposti lapselle häpeän tunnetta.

On lapselle hyvin voimauttavaa, kun hän oppii itse vaikuttamaan tunteisiinsa eivätkä tunteet enää niin usein vie häntä mennessään.

LAPSI TARVITSEE AINA TUEN SIIHEN, MITÄ HÄN TUNTEE.

Lapsen on saatava kokea kaikenlaisia tunteita!

KERRO KUVASTA

Miltä Molli näyttää? Kuvaile Mollia. (tyytyväinen, ylpeä, onnellinen, hyväksyvä, lempeä, iloinen jne.)

Mikä Mollia hymyilyttää? Keksi ja kerro.

TUNTEET TUNTUU

Mitä näet, kun katsot itseäsi peilistä? Kuvaile itseäsi.

Mistä pidät itsessäsi?

Miltä tuntuu, kun joku kehuu sinua? Missä kohtaa kehoa tunne tuntuu?

Katso itseäsi peilistä hymyillen ja sano: "Olen ihana."

TOIMINTASANKARI

Leikkikää puhuvaa peiliä. Asettukaa parin kanssa vastakkain.

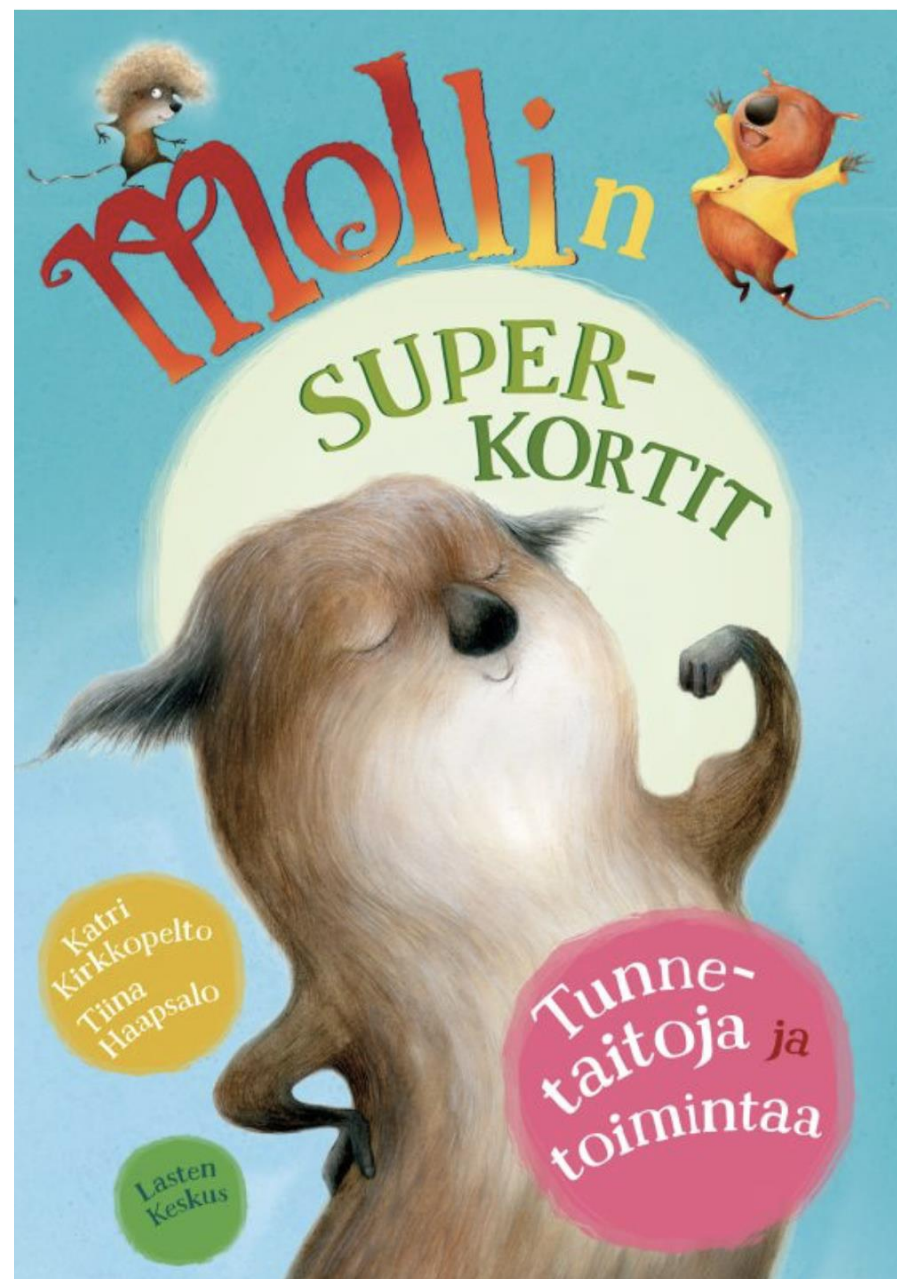
Toinen on peili ja toinen katsoja.

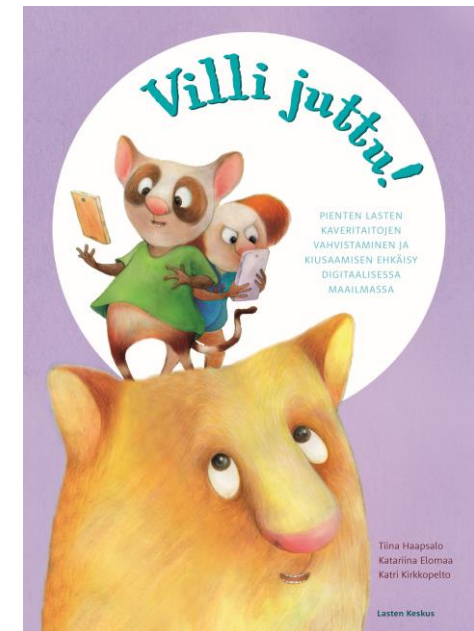
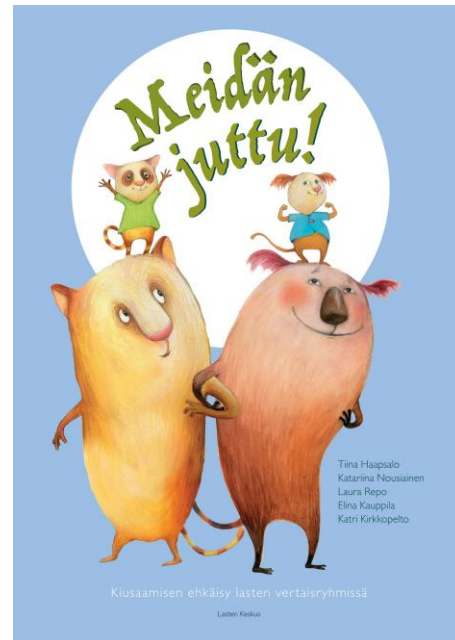
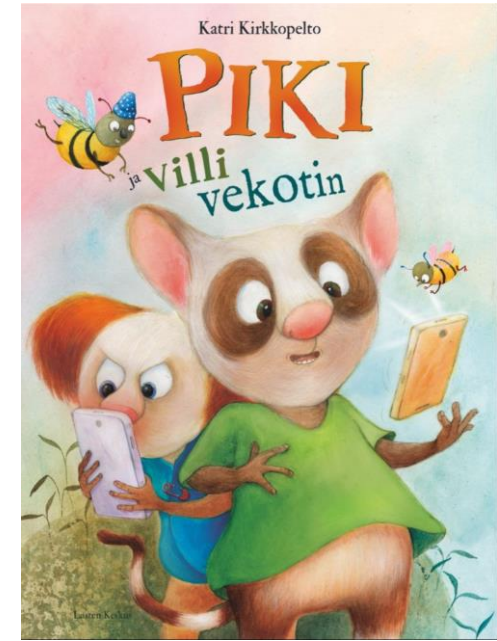
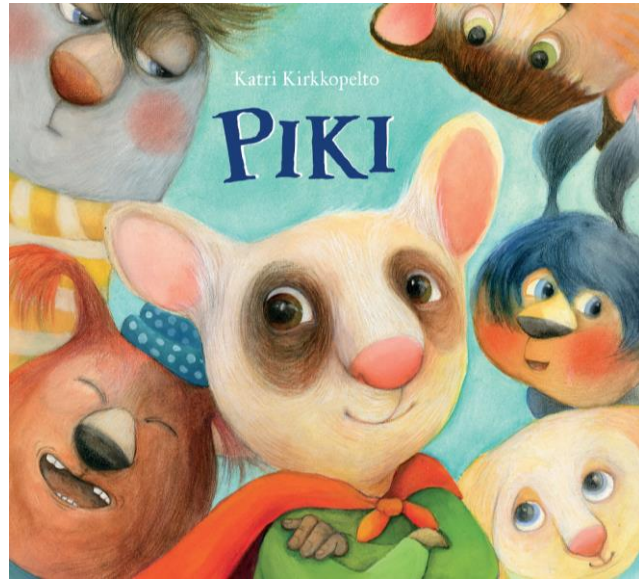
Peili kertoo katsojalle, mitä kaikkea mukavaa ja kaunista hänessä on.

Vaihdetaan rooleja.

MOLLIN MUKAVAT

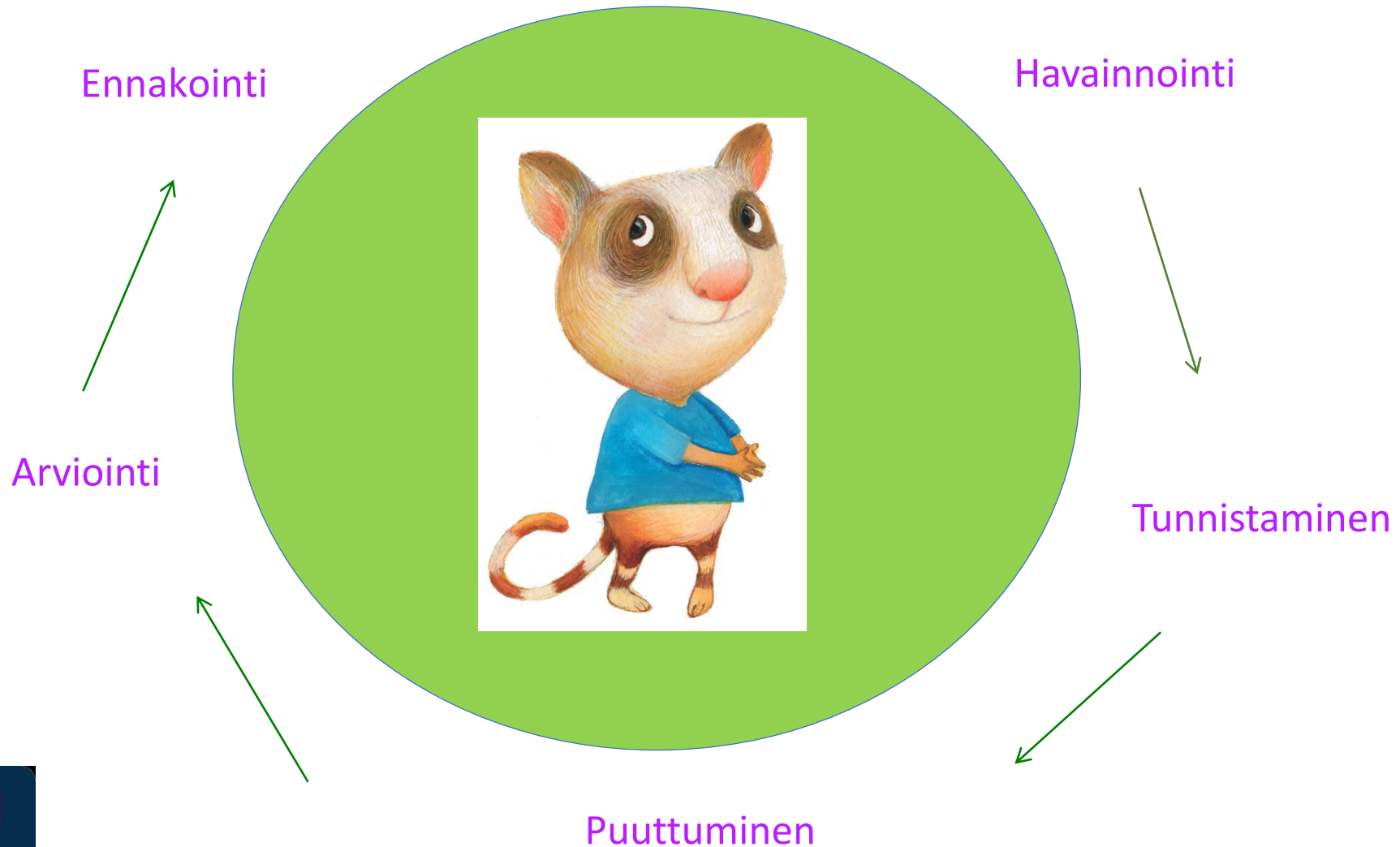
Taputtele itseäsi päästä varpasiin ja takaisin rauhallisesti. Kunkin kehonosan kohdalla lausu sille kehu: "Hienot varpaat, vahvat jalat, taitavat kädet, nätti napa, hyvä pää jne." Huomaa samalla, millainen olet, minkä kokoinen ja muotoinen. Lopuksi sano: "Hyvä minä!"

PIKI-toimintamalli

Tunnistetaan ja ehkäistään kiusaamista varhaiskasvatusryhmissä
Tavoitteena on vahvistaa erityisesti lasten itsesäätely-, vuorovaikutus- ja tunnetaitoja.

Kiusaamisen ehkäisy on lasta ympäröivien aikuisten yhteinen asia

- Kiusaaminen on aina opittu toimintamalli.
- Kukaan ei synnyt kiusaajaksi.
- Kiusaamiseen on aina syy!
- Kiusaaminen varhaiskasvatuksessa koskettaa aina koko lapsiryhmää – ja on aina sidoksissa siihen kontekstiin missä sitä pääsee syntymään.

Kiusaamiselle tyypillistä

- Toistuvuus
- Tietoisuus
- Vallan epätasapaino
- Uhrin kyvyttömyys puolustautua
- Ryhmäilmiö
- Pienten lasten välisen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen kannalta ei ole merkityksellistä tunnistaako kasvattaja kiusaamisen tahallisuuden, sillä joka tapauksessa kiusaamiseen puututaan aina samalla tavalla, oli kiusaaminen tahallista tai tahatonta!

Yhteistyö vanhempien kanssa

Vanhemmissa kiusaaminen herättää *voimakkaita tunteita*.

Nämä tunteet ovat hyvä voimavara ja saavat aikuisen toimimaan tilanteessa, jossa aikuisen tuleekin toimia.

Tunteiden hyödyntäminen voimavaraksi edellyttää kuitenkin tietoa kiusaamisen mekanismeista sekä siitä, millaisin keinoin lasta *voidaan parhaiten auttaa*.

Ahdistus oman lapsen puolesta tai häpeä, jos lapsi on kiusannut muita, saattavat ymmärrettävästi johtaa etsimään syyllisiä.

Piki-toimintamallissa ei etsitä syyllisiä vaan tehdään yhdessä töitä jotta jokainen lapsi saa olla vertaisryhmässään tasavertaisena, hyväksyttynä jäsenenä.

Kiusaamisen vastaisessa työssä yhteisön tiivistäminen on kuitenkin tehokkaampaa kuin yhteisön hajottaminen.

Molemmat – sekä kiusaaja että kiusattu tarvitsevat ymmärrystä ja apua siihen että he voivat tulevaisuudessa toimia toisin.

Piki-toimintamallissa autetaan aina koko vertaisryhmää.

Vanhempainiltamalleja

Teemaillat:

- Mitä on kiusaaminen?
- Miten tuemme lapsen tunnetaitoja?
- Kodin ja päivähoiton välinen yhteistyö?
- Rauhoittumisen ja läsnäolo taidot

Koulutuksia voi kysellä:

piki@lastenjanuortenkeskus.fi

tiinantarinatori@gmail.fi

Tulevat koulutukset näkyvät myös

www.pikitoimintamalli.fi sivustolla

